

TAK SA POTEŠUJTE NAVZÁJOM TÝMITO SLOVAMI...

Autor: Natália Kacianová, Biblická škola, Martin

Mnohí z nás si to nemusia ani predstavovať. Sedíme na posteli, v ktorej už niekoľko týždňov leží nám blízky a milovaný človek. Lekári nám už nedávajú nádej a my sami vieme, že čoskoro bude koniec. On/ona zomiera. Ich dni sú naplnené. Nastal čas rozlúčky.

Alebo...zvoní telefón a smutný hlas nám oznamuje, že naša blízka osoba pred chvíľou zomrela. Mala tragickú nehodu, bola namieste mŕtva. Niekedy sa sama rozhodla ukončiť svoj život. Jediné, čo po nej zostalo, je spomienka. Nebolo nám dopriate povedať ani zbohom. Odišiel/odišla bez rozlúčky.

Smrť má obrovskú moc. Nepotrebuje nikoho a nič k tomu, aby si uplatnila nárok na každého jedného z nás. Všetci jej podliehame, všetci jej patríme, všetci vieme, aký je život pod jej krídlami krehký. Berie nám rodičov, súrodencov, partnerov, deti. Zomierame mladí aj starí, v bolestiach, aj príliš rýchlo, niekedy sa vládžeme, inokedy nevládžeme ani pomodliť. Smrť je náš nepriateľ, a nemusíme mať ani doktorát na to, aby sme pochopili, že sme voči nej úplne bezmocní.

Na druhej strane – žijeme vierou. Nie je to viera typu – čo mám robiť, aby som nemusel zomrieť? Ako mám smrti uniknúť? Je to viera typu – ak zomriem (čo určite zomriem), bude to môj definitívny koniec? Alebo ma po smrti bude niekto čakať? Zotrie mi slzy z očí a uvedie ma do svojej slávy.....Je to viera typu – môj Vykupiteľ žije a ja budem žiť s Ním. Netrápi ma nesmrteľnosť, nechcem na tejto zemi žiť na veky (pretože je to jediný spôsob života, aký môžem mať). Netrápi ma to, že jedného dňa ja, aj moji blízki sa obrátíme v prach...Pretože viem, že tento spôsob života môže byť síce dlhý a krásny, ale nie je a ani nikdy nebude trvať večne. Naopak, život s Kristom – tu na tejto zemi – môže byť niekedy aj krátky a značne bolestivý, ale jeho trvanie presahuje všetko pozemské. Život s Kristom je večný a ani smrť ho nedokáže zastaviť. My zomrieme, ale smrti nikdy patriť nebudeme. V tom je naša nádej, že Kristus smrť porazil – raz a navždy.

Pozrime sa teraz ale na tú ťažšiu stránku lúčenia. Nech je naša viera akokoľvek silná a náš vzťah s Bohom akokoľvek živý, smrť má oproti nám predsa len jednu výhodu. Pozná silu ľudskej lásky. A nepozná zmilovanie. Zasahuje nás na miestach, ktoré sú najcitlivejšie a berie nám to, čo máme najradšej. A my sa nemôžeme brániť. A preto v čase straty blízkeho človeka platí jedno nepísané pravidlo: čím viac sme milovali, tým viac budeme trpieť. Možno sa nám chvíľu podarí svoju silu predstierať, ale z dlhodobého hľadiska si môžeme veľmi poškodiť. Smrť nás pripravila o naše šťastie, o naše sny, a myslí si, že nás úplne zlomí – tým, že budeme hrať jej hru – ako keby sa ani nič nebolo stalo. Ako keby to bola hračka vyrastať bez rodičov alebo vyrovnáť sa so smrťou dieťaťa. Ako keby sme boli iba nejaké bábky, zbavené schopnosti vyrovnáť sa s tým, že sme niekoho veľmi milovali. Že sme pre niekoho žili, že nám na niekom skutočne záležalo.

Pre lúčenie je smútok tá najprirodzenejšia vec. Rovnako ako nádej. Ale tak isto, ako sa bez vody nikdy nenaučíme plávať, tak bez smútku nikdy neobjavíme skutočnú moc nádeje. A preto – smútenie je nielen možné, ono je pre našu cestu k nádeji nevyhnutné. Smútok je iba prirodzeným dôsledkom lásky, opakom mince, dôkazom toho, že i napriek našej malosti sme boli schopní niekoho bezhranične milovať.

Pozrime sa na príbeh Jáкова – z Genesis 37 kapitoly. Keď Jákovovi synovia otcovi priniesli Jozefove krvavé rúcho, Jákob si roztrhol plášť, položil si na bedrá vrecovinu a dlhý čas smútil za svojím synom. A keď prišli jeho synovia a dcéry, aby ho potešovali, nedal sa potešiť a povedal: nie, ja v smútku zostúpim k svojmu synovi do záhrobia – a takto ho oplakával.

Týmto sa ale Jákov príbeh nekončí. V Genesis 45 kapitole sa Jákob dozvie, že jeho syn stále žije. Píše sa: Jákob pookrial na duchu. Vtedy povedal Izrael: Stačí mi, že môj syn Jozef ešte žije!

Vedomie toho, že Jozef stále žije, vlialo do Jáкова novú silu. Zmena bola natoľko viditeľná, že Jákob sa začal nazývať menom, ktoré mu dal Boh – Izrael. Príbeh pokračuje tým, že sa Jákob s Jozefom skutočne stretáva. Toto stretnutie je plné radosti a Izrael hovorí: teraz už môžem umrieť, lebo som videl tvoju tvár a že ešte stále žiješ.

Jákovovi k pookriatiu duše stačilo vedomie toho, že jeho syn je stále živý. Následné skutočné stretnutie sa so svojím synom prinieslo aj skutočnú radosť. V svojej praxi sa mnohokrát stretávam s ľuďmi, ktorí hovoria, že ich v smútku už nič nedokáže potešiť. Stretávam sa aj s ľuďmi, ktorí sú v smútku až neprirodzene radostní. Jákob smútil a smútil veľmi intenzívne. Ale vedomie toho, že jeho syn žije (aj keď ho ešte živého nestretol) mu vlialo novú silu. Vydal sa na cestu – cestu opätovného stretnutia sa so svojím synom. A v okamihu, keď sa tak stalo, nechýbali slzy (Jozef Jákovovi plakal v náručí) a ich radosť bola prirodzená a skutočná.

O nádeji opätovného stretnutia sa píše aj v 1. Liste Tesalonickým v 4-tej kapitole. Tí, ktorí umreli v Ježišovi, budú žiť – a všetci budeme s Pánom (tieto slová nás majú potešovať a dať nám vedomie toho, že naši blízki budú žiť).

Mnohokrát máme tendenciu svoj žiaľ preceňovať alebo podceňovať. Mnohokrát máme tendenciu ľudí posudzovať, v poslednej chvíli obracať na vieru, alebo ich na veky zatratit'. Najlepšia cesta je vždy tá najprirodzenejšia. Buďme vnímaví, prirodzení a buďme sami sebou.

Ak sedíme pri lôžku niekoho, kto zomiera a vieme, že je to človek veriaci, v jeho viere ho utvrdzujeme, rozprávajme sa s ním o smrti, rozprávajme sa s ním o večnom živote, nie ako jeho záchrancovia (pretože tú úlohu už naplnil Kristus), ale ako jeho blízki, ako ľudia, ktorí s ním chcú zdieľať akúkoľvek chvíľu v živote, či je ľahšia alebo ťažšia, ako ľudia, ktorým po svojom odchode bude veľmi chýbať. Ak chce spievať, spievajme, ak sa chce modliť, modlime sa. Zomierajúci človek dokáže svoje potreby veľmi jasne artikulovať. A nebojme sa prejaviť svoje emócie, aj keby sme mali mať v hrdle hrču a dokázali iba tíško plakať.

Rovnaké pravidlo prirodzenosti platí aj v prípade človeka, ktorý s Kristom viditeľne nežije. Rozprávajme sa s ním o tom, čo mu je blízke. Nesúďme ho. Nesnažme sa ho na poslednú chvíľu zachrániť (ak o svoju záchranu sám nestojí, nič mu to neprospeje). Buďme nablízku

(človek, ktorý zomiera, v mnohých prípadoch chce mať niekoho pri sebe). Modlime sa za neho (o našej modlitbe nemusí nikto vedieť, stačí, ak to vie Boh).

Či človek smúti nad tým, že niekoho stratí, alebo ho už stratil, najviac zo všetkého pomáha vedomie opätovného stretnutia sa s ľuďmi, ktorých nám smrť berie alebo už zobrala. A ktorých Kristus vykúpil. Toto stretnutie je reálne (rovnako ako je reálna smrť). Nevieme, kedy sa tak stane, ale vieme niečo oveľa dôležitejšie – že všetci – živí aj mŕtvi – budeme s Kristom. Budeme s Bohom (a nebude tam už žiadne zbohom). Toto spoločenstvo bude neporušiteľné a večné. A plné prekvapení.